

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **A.P.**

oskarżonego z art. 290 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 października 2024 r.,

skargi obrońcy w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 8 maja 2024 r., sygn. akt III Ka 113/24,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Łańcucie

z dnia 3 listopada 2023 r., sygn. akt II K 1/23

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. zwolnić oskarżonego z kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

A.P. został oskarżony o to, że w dniu 2 stycznia 2021 r. w miejscowości R., woj. [...] dokonał wyrębu w lesie i zaboru w celu przywłaszczenia pięciu sztuk drzew sosnowych o wartości 1581,51 zł na szkodę S.C., tj. o przestępstwo z art. 290 §1 k.k. w zw. z art. 278 §1 k.k. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Łańcucie z dnia 3 listopada 2023 r. (sygn. akt II K 1/23) został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu. Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 8 maja 2024

r. (sygn. akt III Ka 113/24) uchylił wyrok Sądu I instancji i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego wniósł skargę na orzeczenie Sądu odwoławczego, zarzucając mu *„naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez jego niewłaściwe zastosowanie, co w konsekwencji doprowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania sprawy w całości - Z]* przepis ten upoważnia Sąd do takiego rozstrzygnięcia wówczas, jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości podczas gdy w realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy (Sąd I instancji) w sposób wyczerpujący oraz wnikliwy przeprowadził postępowanie dowodowe, przesłuchał wszystkich świadków ponownie, zebrał obszerny i miarodajny materiał dowodowy w sprawie, ustalił w sposób prawidłowy stan faktyczny sprawy, wskazał jakim dowodom Sąd dał wiarę, a jakim nie i z jakich to dokładnie przyczyn, rozważył wnikliwie i dokładnie kwestię sprawstwa, względnie współsprawstwa oskarżonego Adama Panek oraz odniósł się, co do jego stanu rozwoju, samodzielności i możliwości zrozumienia oraz pokierowania swoim czynem, stosując się przy tym w pełni do wcześniejszych wytycznych Sadu Okręgowego w Rzeszowie III Wydział Kamy Odwoławczy sygn. akt III Ka 518/22, jak m.in.: Sąd Rejonowy przeprowadził oględziny miejsca zdarzenia, ponownie przesłuchał wszystkich świadków w sprawie;

b) z materiału dowodowego sprawy jasno wynika, iż oskarżony A.P. nie był w stanie dopuścić się zarzucanego mu czynu zabronionego, czy to działając samodzielnie, czy to działając jako współsprawca zdarzenia, co próbuje wykazać Sąd Okręgowy w treści zaskarżonego wyroku, pomimo wcześniejszej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego, przeprowadzonej w ramach apelacji III Ka 518/22 i wypełnienia wszystkich wytycznych Sadu Okręgowego w tym zakresie;

c) Sąd Rejonowy wykazał wymaganą dociekliwość i skrupulatność w przeprowadzeniu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów, zaś orzeczenie Sądu Okręgowego może spowodować niepotrzebną zwłokę postępowania w sprawie i narazić oskarżonego na przedłużający się czas trwania procesu i stan niepewności podczas, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w połączeniu z wnikliwością działania Sądu Rejonowego, prawidłowo ustalonym stanem

faktycznym sprawy oraz brakiem jakichkolwiek dowodów, czy podstaw do przyjęcia działania oskarżonego w ramach współsprawstwa z rodziną W. - prowadzi do bezzasadności wniosku Sądu Okręgowego w zakresie uchylenie wyroku Sądu I instancji, a tym samym brak jest faktycznej i realnej możliwości do przeprowadzenia na nowo postępowania dowodowego przez Sąd Rejonowy i zgromadzenia innych jeszcze dowodów, czy dokonania innej oceny tychże dowodów, niż poczynił to prawidłowo Sąd Rejonowy w uchylonym aktualnie wyroku.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowego w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu, jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się niezasadna.

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela "[m]ożliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą ne peius określoną w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły ne peius określonej w art. 454 § 1 k.p.k.". Oznacza to, że sąd odwoławczy zobligowany jest albo uzupełnić postępowanie dowodowe, by upewnić się, że rozstrzygnięcie uniewinniające jest niezasadne, lub wyraźnie uargumentować, iż na podstawie zgromadzonego w sposób prawidłowy materiału dowodowego nie ma możliwości wydania wyroku uniewinniającego.

W niniejszej sprawie z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego niezbieżnie wynika, że ten przyznając rację apelującemu oskarżycielowi uznał, że ustalenia faktycznie i ocena materiału dowodowego dokonana w I instancji jest tak dalece wadliwa, że nie można na ich podstawie zasadnie bronić wydanego orzeczenia. Sąd odwoławczy precyzyjnie wskazuje, w jakich aspektach Sąd I instancji całkowicie błędnie zinterpretował zgromadzony materiał dowodowy oraz jakie (kluczowe zdaniem Sądu) ustalenia nie zostały poczynione w sprawie. Sąd odwoławczy wyraźnie krytycznie wypowiedział się co do braku dostatecznego uzasadnienia przez Sąd meriti rzekomego „nieświadomego pomocnictwa” A.P. w wyrębie i zaborze drewna, a także niedostatecznego pochylenia się nad depozycjami wszystkich świadków jednoznacznie wskazującymi na udział oskarżonego w procederze. Sąd II instancji także jednoznacznie dał wyraz w uzasadnieniu, że ocena zachowania oskarżonego w perspektywie znamion zarzuconego mu występków okazała się nietrafna i wyrok uniewinniający nie mógł zostać zaakceptowany. Świadczy to o przekonaniu Sądu II instancji, że uniewinnienie było zdecydowanie przedwczesne, a z uwagi na uregulowania art. 454 k.p.k. nie jest możliwe wydanie wyroku skazującego.

Skarżący natomiast poza ogólnikowymi тезami, jakoby zdaniem obrony Sąd meriti w wystarczającym stopniu dokonał stosownych ustaleń faktycznych i prawidłowo zgromadził materiał dowodowy nie uzasadnił dostatecznie zasadności uchylenia orzeczenia Sądu II instancji.

Z uwagi na powyższe należało orzec jak w sentencji.

WB.

[ms]

